

De pastoraal werker in de gemeente

Daartoe uitgenodigd ga ik graag in op het verzoek om wat te vertellen over mijn werk als pastoraal werker.

Ik ben verbonden aan de Gereformeerde Kerk van Groningen-Zuid middels een benoeming van 22 uur (60% baan) met het 'intensief pastoraat' als specifieke opdracht. Voor de duidelijkheid, ik ben geen ambtsdrager, maar ik ben in deze functie tijdens een kerkdienst 'bevestigd'!

Bij intensief pastoraat gaat het om contact met gemeenteleden die om redenen van geestelijke psychische, relationele of sociaal economische aard, pastorale ondersteuning en hulp nodig hebben. Dit soort nood (maar eigenlijk alle noden natuurlijk) is voor een christen altijd gerelateerd aan de verhouding met de Here God, of ook aan de verhouding met de kerk of mensen in de kerk.

Dit laatste geeft meteen het grensgebied aan tussen reguliere hulpverlening en pastoraat. Ik behandel mensen niet, ik geef geen therapie, maar probeer wel de specifieke situatie van mensen te betrekken op de Here God en daarbij te betrekken op de gemeente van Christus. Voor mij persoonlijk geldt, zeg maar als missie, *"Het evangelie, het Woord van God, is een kracht van God tot behoud voor ieder die gelooft"*.

De aanleiding tot de keuze van deze vorm van pastoraat werd gevormd door twee aspecten, een kwantitatieve en een kwalitatieve; zeg maar, het 'gebrek-aan-tijd'-aspect van ambtsdragers, en de behoefte aan een meer professionele aanpak van de diverse problematieken. Gezien de complexiteit van de situaties van de pastoranten gaat dit werk in veel gevallen het kennen en kunnen van de ouderlingen te boven.

Op die manier ontstond de behoefte aan een werker die qua opleiding en ervaring in deze behoefte zou kunnen voorzien.

In een inmiddels wat grijs verleden (20 jaar) was bij mij de belangstelling voor pastoraat al aanwezig en ik heb toen een opleiding gevolgd aan de Pastorale leergangen in Zwolle, wat nu de Reformatorische Hogeschool heet.

In die tijd was deze functie nog niet bepaald in het zicht van onze kerken en ik ben me toen meer gaan richten op de welzijnsector. Een deeltijd HBO opleiding volgde, wat nu SPH(sociaal pedagogische hulpverlening) heet. Diverse cursussen, als management(non-profit) zijn hierop gevolgd.

Toen kwam daar, inmiddels bijna vijf jaar geleden, toch de mogelijkheid om iets in het pastoraat te doen. En die mogelijkheid heb ik met twee handen(deze vóór die tijd gevouwen en ná die tijd dichtgeknepen) aangegrepen.

Via een 'normale' sollicitatieprocedure 'viel de keuze op mij'. Ik vermeld dat zo maar even om het onderscheid te duiden tussen bv een predikant en een pastoraal werker, tussen het ambt en een functie.

Bij deze functie hoort een functieomschrijving en een werkinstructie. Een afbakening wat tot mijn werkzaamheden behoort.

Wat ik zelf wel belangrijk vind aan mijn werk is dat het aanvullend moet zijn aan de gaven en kwaliteiten die al in de gemeente aanwezig zijn. Aanvullend aan het werk van ambtsdragers, aanvullend aan het werk van onderling pastoraat door gemeenteleden en niet plaatsvervangend.

In de eerste plaats gaat het om pastorale ondersteuning bieden aan mensen die problemen ervaren in hun leven en daar deze ondersteuning bij nodig hebben. Hierbij moet u denken aan zorgsituaties rondom (echt-)scheiding, ouder/kind relaties, rouwverwerking, geloofsvraagstukken. Maar ook problemen rondom seksualiteit, incest, depressiviteit, verslaving (drank, drugs, seks). U begrijpt dat er vanuit deze situaties allerlei verbindingen liggen naar geloof en kerk. Om een voorbeeld te noemen; Voor iemand die beschadigd is door incestueuze ervaringen met zijn/haar vader, een vader die een voorbeeld had moeten zijn namens de Vader in de Hemel, is het natuurlijk razend moeilijk om de Here God als een liefhebbende Vader te zien, en zichzelf als een 'parel in Gods hand'. En dit lost zich ook maar niet even op binnen één of twee gesprekken, maar daar is een contact voor nodig wat veilig en vertrouwd is en waar langzamerhand weer wat ruimte gecreëerd moet worden om naar jezelf te kijken zoals God naar ons kijkt. Een belangrijk aspect van mijn werk is verwijzing naar hulpverlening, en waar mogelijk samenwerken met hulpverleners op een manier die ten goede komt aan het gemeentelid. Naast individuele contacten of met echtparen, werk ik ook met een aantal groepen. Groepen van gemeenteleden die niet meer zo meedoen aan ons kerkelijk leven, of gemeenteleden die er niet toekomen om belijdenis te doen, of belijdenis gedaan hebben en daar min of meer spijt van hebben. Gemeenteleden die zich voelen aangetrokken tot andere kerkgemeenschappen.

Andere onderdelen met betrekking tot mijn werk in de kerk zijn:

- Ondersteuning van de kerkenraad bij het ontwikkelen van beleid. Bijwonen van kerkelijke vergaderingen die direct met mijn werk te maken hebben. Ik ben dus niet standaard aanwezig bij kerkenraad (breed) vergaderingen. Maar wat vaker bij wijkraadbesprekingen die betrekking hebben op de pastorale zorg.
- Gerichte bijdragen te leveren aan gemeentebijeenkomsten (als gemeente of als deel) die gericht zijn op onderlinge pastorale zorg.

Ook landelijk zijn er natuurlijk belangrijke ontwikkelingen. Toen ik 4,5 jaar geleden begon was er nog één collega uit Amsterdam en vanuit de gesprekken die we voerden over allerhande zaken die we in ons werk tegenkwamen ontstond langzamerhand het Platvorm voor Pastoraal Werkenden. Deze groep bestaat nu uit 15 personen.

Recent hebben we besloten om ons wat meer bekend te maken en het contact te zoeken met bv. opleidingen, en het deputaatschap voor kerkrecht (welke zich bezighoudt met de plaats van de kerkelijk werkers). Ook willen we ons bezig houden met de inhouden van ons beroep, de consequenties daarvan. Dit allemaal op basis van het feit dat het binnen onze kerken een nieuw beroep betreft. Binnen andere kerken (PKN) kennen ze deze figuur natuurlijk al wat langer en met die ervaringen kunnen we onze winst doen. Tegelijk is het belangrijk om je eigenheid in dit nieuwe vak te ontwikkelen. Vragen als: wat is je relatie tot het ambt (deze discussie is nog volop in gang), je relatie tot predikanten, je plaats in de gemeente etc.

Om dit goed te kunnen doen hebben we ons opgesplitst in werkgroepen die zich bezig houden met één of twee specifieke onderwerpen.

Zoals gezegd heeft mijn aanstelling bij de kerk een omvang van ca. 60%.

Hiernaast ben ik ook werkzaam als stagecoördinator bij de opleiding Kerkelijk Werker en Godsdienstleraar aan de Geref. Hogeschool in Zwolle.

Hier worden 'onze' toekomstige collega's opgeleid binnen taakgebieden als

- gemeenteopbouw
- catechese
- missionaire taken
- pastoraat
- diaconaat

U ziet en hoort dat er veel uitdagingen liggen bij de ontwikkeling van deze functie.

In vogelvlucht heb ik geprobeerd wat te laten zien van mijn werk. Werk wat ik bijzonder graag doe, werk waar ik mij met hart, hoofd en handen aan verbonden voel. Ik vind het echt een voorrecht om op mijn plek en met mijn manier, en dat vooral mét anderen, een kleine bijdrage te leveren aan het werk van de Here God aan Zijn Koninkrijk. En dit dan vooral om samen met die gemeenteleden (inclusief hun problematiek) te kijken naar hun plaats in de kerk en hun plaats in de relatie naar Onze Vader!

Jetze Muurling, Groningen

Voor wie wil reageren: zie Contact op www.lpkw.nl